

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Społeczeństwo Stanów Zjednoczonych w XX i XXI wieku		8.0.13393	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Socjologii Życia Codziennego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Amerykanistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Bogna Dowgiałło; dr hab. Arkadiusz Misztal, profesor uczelni; dr Grzegorz Piotrowski; dr hab. Michał Kaczmarczyk, profesor uczelni; dr hab. Anna Kłonkowska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godzin - uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych;	
Sposób realizacji zajęć		25 godzin - samodzielne opanowanie treści literatury obowiązkowej do zaliczenia.	
zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - przygotowanie projektów	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		angielski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Dyskusja		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład problemowy		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Opanowanie treści materiału realizowanego w trakcie wykładów oraz we wskazanej literaturze i przedstawienie ich w postaci prezentacji multimedialnej (60%). Aktywny udział w ćwiczeniach (40%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	Projekt	Rozmowa zaliczeniowa	
		Wiedza	
K_W15	+	+	
K_W17	+	+	
		Umiejętności	
K_U04		+	
		Kompetencje	
K_K01	+	+	
K_K05	+	+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

A. Wymagania formalne

Brak

B. Wymagania wstępne

znajomość języka angielskiego na poziomie C1.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest pogłębianie wiedzy amerykańskiej o perspektywę socjologiczną. W trakcie kursu studenci i studentki poznają szerokie spektrum procesów i zjawisk kluczowych dla rozwoju społeczeństwa północnoamerykańskiego XX i XXI wieku, takich jak indywidualizm i indywidualizacja, kontrola społeczna, religijność, merytokracja, rasizm, urbanizacja. Podczas wykładów oraz dzięki lekturze tekstów studenci i studentki poznają pojęcia socjologiczne takie jak nierówności społeczne, role społeczne, uprzedzenia rasowe, modele męskości i kobiecości, płęć kulturowa itd., których znajomość umożliwi analizę i lepsze rozumienie wyżej wspomnianych fenomenów.

Treści programowe**Perspektywy teoretyczne i ich znaczenie empiryczne (14 godzin)**

Różnorodność doświadczenia religijnego i indywidualizm amerykański (William James, John Dewey, Robert Bellah, Ann Swidler)

Merytokracja amerykańska i jej ciemne oblicza (Michael Young, Michael J. Sandel)

Amerykańska kultura kontroli (Clarence Darrow, Michel Foucault, David Garland)

Nierówności społeczne z różnych perspektyw teoretycznych (Robert K. Merton, Charles W. Mills, Reinhard Bendix)

Socjologiczne interpretacje uprzedzeń rasowych (William I. Thomas, Jeffrey C. Alexander)

Empiryczne tradycje socjologii amerykańskiej (James Coleman, Anselm Strauss)

Szkoła chicagowska. Badania terenowe w środowisku miejskim (Jane Addams, Paul Cressey, Nels Anderson, Lyn Lofland, Howard Becker, Thomas, Znaniecki)

Wybrane problemy społeczne (16 h)

Krytyczna teoria rasy i współczesne perspektywy na zagadnienie rasy i rasizmu w USA

Wczesne inspiracje i walka o sprawiedliwość rasową (W.E.B. Du Bois, Martin Luther King Jr)

Rasizm systemowy, zmiany w polityce społecznej i współczesne ruchy społeczne (Eduardo Bonilla-Silva, Joe Feagin, Melissa Weiner, Charles Wade Mills, Tanya Golash-Boza, Crystal Fleming)

Od funkcjonalizmu strukturalnego i esencjalistycznej percepcji ról genderowych do konstrukcjonizmu społecznego i teorii queer.

Funkcjonalizm strukturalny i esencjalistyczna percepcja ról genderowych (Talcott Parsons)

Nierówności genderowe i zmiany w polityce społecznej (Betty Friedan)

Konstrukcjonizm społeczny i teoria queer (Judith Butler, Suzan Stryker)

Przemiany w modelach męskości i kobiecości we współczesnym społeczeństwie USA (Tristan Bridges, Michael Kimmel)

Socjologia miasta: od mapowania problemów społecznych w przemysłowym Chicago do nowego porządku interakcyjnego w ponowoczesnych miastach

Urbanizm jako "sposób życia"

Zachowanie w miejscach publicznych (Erving Goffman)

Poszukiwanie szczęścia jako filozofia społeczna (Martin Seligman)

Wykaz literatury

Literatura wykorzystywana podczas zajęć:

Anderson, Nels (1923). *The Hobo: The Sociology of the Homeless Man*. Chicago: University of Chicago Press.Bellah, Robert and Tipton, Steven M. (2006), *The Robert Bellah Reader*, Durham: Duke University Press.Bonilla-Silva, E. "The Structure of Racism in Color-Blind, "Post-Racial" America." *American Behavioral Scientist*, vol. 59, no. 11, Jan. 2015, pp. 1358–76.Bonilla-Silva, E. "What We Were, What We Are, and What We Should Be: The Racial Problem of American Sociology." *Social Problems*, vol. 64, no. 2, Jan. 2017, pp. 179–87.

Bradley, Harriet (1996).

Bridges, T., Pascoe CJ (2014) "Hybrid masculinities – new directions in the sociology of men and masculinities". *Sociology Compass* 8/3: 246–258.Butler, Judith (1990) *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge.Cressey, Paul Goalby. (1932). *The Taxi-Dance Hall: A Sociological Study in Commercialized Recreation and City Life*. Chicago: University of Chicago Press.Dewey, John (1999) *Individualism Old and New*, New York: Prometheus Books.Du Bois, W. E. Burghardt (1898) [reprint] "The Study of the Negro Problems". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 11, pp. 1-23.Fleming, Crystal Marie (2018) *How to Be Less Stupid about Race: On Racism, White Supremacy, and the Racial Divide*. Beacon Press.Friedan, Betty (1963) *The Feminine Mystique*. W. W. Norton.Garland David (2001) *The Culture of Control. Crime and Social Order in Contemporary Society*, Chicago: The University of Chicago Press.Goffman, Erving (1966). *Behavior in public places: Notes on the social organization of gatherings*. New York: The Free Press.Golash-Boza, Tanya Maria (2015) *Race and Racism. A Critical Approach*. Oxford University Press.

- Kimmel, Michael (2013) *Angry White Men. American Masculinity at the End of an Era.* Nation Books.
- Kimmel, Michael (2013). *The Gendered Society.* Oxford University Press.
- King Jr., Marthin Luther (2010) *Where Do We Go from Here: Chaos or Community?* Beacon Press.
- Lofland, Lyn (1998). *The Public Realm.* New York: Aldine de Gruyter.
- Lynd, Staughton and Lynd, Alice (eds.) *Nonviolence in America. A Documentary History,* New York: Maryknoll.
- Mills, Charles Wright (2000) *The Power Elite with a new Afterword by Alan Wolfe,* Oxford: Oxford University Press.
- Parsons, Talcott (1955) *Family Structure and the Socialization of the Child.* In: *Family Socialization and Interaction Process,* edited by Talcott Parsons and R.F. Bales. Glencoe, IL: Free Press.
- Parsons, Talcott (1959) *The social structure of the family.* In: Anshen R N (ed.), *The Family: its Functions and Destiny,* New York, Harper and Row.
- Sandel Michael J. (2020) *The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good?* New York: Macmillan.
- Santayana George (2009) *The Genteel Tradition in American Philosophy and Chracter and Opinion in the United States,* New Haven: Yale University Press.
- Stryker, Suzan (2006) *(De)Subjugated Knowledges. An Introduction to Transgender Studies.* In: S. Stryker, S. Whittle (eds.) *The Transgender Studies Reader.* Routledge.
- Sztompka Piotr (1986) *Robert K. Merton: An Intellectual Profile,* London: Macmillan.
- Taylor, Charles (2007) *A Secular Age,* Cambridge: The Belknap Press.
- Young, Michael (1958) *The Rise of the Meritocracy.* Harmondsworth: Penguin Books.
- Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:
- Bellah, Robert and Tipton, Steven M. (2006), *The Robert Bellah Reader,* Durham: Duke University Press (s. 319-332).
- Goffman, Erving (1966). *Behavior in public places: Notes on the social organization of gatherings.* New York: The Free Press.
- Golash-Boza, Tanya Maria (2015). *Race and Racism. A Critical Approach.* Oxford University Press, pp. 177-204 (*Understanding Racial Inequality Today: Sociological Theories of Racism*).
- Kimmel, Michael (2013). *The Gendered Society.* Oxford University Press, pp. 112-140 (*The Social Construction of Gender Relations*).
- Sandel Michael J. (2020) *The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good?* New York: Macmillan.
- Sztompka Piotr (1986) *Robert K. Merton: An Intellectual Profile,* London: Macmillan.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W15 K_W17 K_U04 K_K01 K_K05	Student: K_W15 - Zna i rozumie wybrane zagadnienia socjologiczne stanowiące wiedzę kontekstową niezbędną w badaniach zjawisk kulturowych w Ameryce Północnej. K_W17 - Zna i rozumie uwarunkowania etyczne i ekonomiczne społeczeństwa USA XX I XXI wieku, rozpoznaje jego wielokulturowość i złożoność.
	Umiejętności Student: K_U04 - Potrafi wykorzystywać i prezentować wiedzę przedmiotową z zakresu przemian społecznych w celu formułowania i rozwiązywania problemów badawczych dotyczących społeczeństwa USA XXI wieku.
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: K_K01 - Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, szczególnie z zakresu wiedzy socjologicznej stanowiącej kontekst dla studiów amerykanistycznych. K_K05 - Jest gotów do inspirowania i organizowania działań na rzecz upowszechniania wiedzy o społeczeństwie i kulturze amerykańskiej oraz popularyzowania postawy tolerancji i otwartości wobec innych kultur.
Kontakt bogna.dowgiallo@ug.edu.pl	